

Lakialoite LA 19/2020 vp

Mikko Kärnä kesk

Lakialoite laiksi rikoslain 12 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Helsingin Sanomat julkaisi 29.9.2019 printtilehdessään Kiinan kansantasavallan maksaman mainoksen, jossa Kiinan valtio levitti selkeästi todennettavaa disinformaatiota Hongkongin tilanteesta ja väkivaltaisuuksista. Mainoksessa väitettiin, että Hongkongissa tilanne pyritään ratkaisemaan väkivallattomasti, vaikka samaisena päivänä poliisi käytti kumiluoteja, kyynelkaasua ja vesitykkeitä mielenosoittajia vastaan. Erityisen korniksi tilanteen tekee se, että samalla Hongkongin Kiinan kansantasavallan ohjauksessa olevat poliisivoimat pahoinpitelivät myös median edustajia alueella.

Helsingin sanomien vastaava päätoimittaja Kaius Niemi puolusti mainoksen julkaisua vetoamalla tarkemmin määrittelemättömään "mainonnan sananvapauteen" sekä kauppakamarin ja mainonnan eettisen neuvoston ohjeilla, joilla ei ole mitään tekemistä kaupallisen median oman harjontakyvyn, liiketoimintapäätösten, sananvapauden tai vieraan valtion poliittisen propagandan kanssa.

Helsingin Sanomien linjaus on huolestuttava, sillä Suomessa on puhuttu vuosikaudet Venäjän mahdollisesta informaatio- ja hybridi-vaikuttamisesta. On hämmentävää, että ensimmäinen Suomen joukkotiedotusvälineissä tapahtuva hybridioperaatio toteutetaan Kiinan toimesta ja maamme suurimmassa päivälehdessä. Mikäli Helsingin Sanomien kynnyksellä tällaiseen operaatioon mukaan on näin matala, millainen tuo kynnyks voi sitten olla muissa joukkotiedotusvälineissä? Pahimmillaan hyvinkin matala.

Suomessa on pikku hiljaa havahduttu ja varauduttu erilaiseen informaatio- ja hybridi-vaikuttamiseen. Tämän osoittaa sosiaalisen median reaktio Helsingin Sanomien julkaisuun. On kuitenkin selvää, että tämän tapauksen myötä on tarvetta myös lainsäädännölle, joka kriminalisoi tällaisen toiminnan joukkotiedotusvälineiksi luokiteltavilta medioilta. Suomella ei ole varaa olla maa, jossa mikä tahansa vieras valta voi saada oman poliittisen propagandaviestinsä joukkotiedotusvälineiden jaeltavaksi. On kyse kansallisesta turvallisuudesta ja kansalaisten luottamuksesta joukkotiedotusvälineiden puolueettomuuteen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 19/2020 vp

Laki

rikoslain 12 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rikoslain (39/1889) 12 lukuun uusi 13 § seuraavasti:

12 luku

Maanpetosrikoksista

13 §

Harhaanjohtavan tiedon levittäminen vieraan valtion toimeksiannosta

Joka oikeudettomasti julkistaa joukkotiedotusvälineessä, tai toiselle välittää joukkotiedotusvälineiden avulla, vieraan valtion joukkotiedotusvälineelle toimittamaa tietoa, joka on selkeästi ja tarkoituksellisesti harhaanjohtavaa tai virheellistä ja joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa Suomen turvallisuudelle, maanpuolustukselle, ulkosuhteille, kansantaloudelle tai joka on omiaan heikentämään kansalaisten luottamusta joukkotiedotusvälineisiin, on tuomittava *harhaanjohtavan tiedon levittämisestä* vieraan valtion toimeksiannosta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. Yritys on rangaistava.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 14.5.2020

Mikko Kärnä kesk